

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. spalio 31 d.
(OR. en)

14487/23
ADD 1
LIMITE
PV CONS 49
JAI 1346
COMIX 476

POSĖDŽIO PROTOKOLO PROJEKTAS

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA
(Teisingumas ir vidaus reikalai)

2023 m. spalio 19 d. ir 20 d.

2023 M. SPALIO 19 D., KETVIRTADIENIS

VIDAUS REIKALAI

ŠENGENO ERDVĖS POLITINIS VALDYMAS („ŠENGENO TARYBA“)

Su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla

3. Bendra Šengeno erdvės padėtis

a) Šengeno barometras

13666/23

b) Kova su tarpvalstybiniu nusikalstamumu, ypač neteisėtu migrantų gabenimu

13901/23

Pasikeitimas nuomonėmis

Taryba susipažino su Mišraus komiteto ministrų lygmeniu posėdyje pateikta informacija (dok. 14607/23).

4. Sąveikumo įgyvendinimas

13707/23

Pasikeitimas nuomonėmis

Taryba susipažino su Mišraus komiteto ministrų lygmeniu posėdyje pateikta informacija (dok. 14607/23).

KITI VIDAUS REIKALŲ KLAUSIMAI

Su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla

9. Prieglobstis ir migracija: išorės aspektas^{1 2}

13996/23

Pasikeitimas nuomonėmis

Taryboje pasikeista nuomonėmis dėl migracijos išorės aspekto.

10. Padėties Artimuosiuose Rytuose padariniai ES vidaus saugumui^{1 3}

Pasikeitimas nuomonėmis

Taryboje pasikeista nuomonėmis dėl padėties Artimuosiuose Rytuose padarinių ES vidaus saugumui.

¹ Išimties tvarka dalyvaujant Šengeno asocijuotosioms valstybėms.

² Į šio punkto svarstymą buvo pakviestos ES agentūros: FRONTEX, Europolas ir EUAA.

11. Nepilnamečių radikalizavimo internete prevencija. 13718/23

Dabartinė padėtis ir tolesni veiksmai³

Pasikeitimas nuomonėmis

Taryboje pasikeista nuomonėmis dėl nepilnamečių radikalizavimo internete prevencijos.

12. Kiti klausimai

a) ES ir Vakarų Balkanų ministrų forumas teisingumo ir vidaus reikalų klausimais (2023 m. spalio 26–27 d., Skopjė) 11958/23

Pirmininkaujančios valstybės narės informacija

Taryba susipažino su pirmininkaujančios valstybės narės pateikta informacija.

b) Jungties „Balticconnector“ triktis ir duomenų perdavimo kabelio pažeidimas 14281/23

Estijos ir Suomijos informacija

Taryba susipažino su išsamesne Suomijos ir Estijos pateikta informacija apie vykdomus neseniai, spalio 8 d., įvykusių incidentų, paveikusių povandeninę ypatingos svarbos infrastruktūrą, tyrimus.

c) Tarptautinė donorų konferencija humanitarinio išminavimo Ukrainoje klausimais (2023 m. spalio 11–12 d., Zagrebas) 14225/23

Kroatijos informacija

Taryba susipažino su Kroatijos pateikta informacija.

³ Į šio punkto svarstymą buvo pakviesta ES agentūra Europol.

2023 M. SPALIO 20 D., PENKTADIENIS

TEISINGUMAS

Su teisėkūros procedūra nesusijusi veikla

- 15. Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą. Kova su nebaudžiamumu⁴** 13632/23
Dabartinė padėtis

Taryba susipažino su dabartine padėtimi ir pirmininkaujančios valstybės narės, Komisijos ir Eurojusto pateikta informacija apie kovą su nebaudžiamumu, kiek tai susiję su Rusijos agresijos karu prieš Ukrainą.

- 16. Teisminis bendradarbiavimas su Lotynų Amerika kovojant su organizuotu nusikalstamumu:⁵** 13680/23
a) **ES ir CELAC aukščiausiojo lygio susitikimas (2023 m. liepos 17–18 d., Briuselis): tolesnė veikla**
b) **Europos ir Lotynų Amerikos paramos kovai su tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu programa (būsimas projektas „EL PAcCTO 2.0“)**
Dabartinė padėtis

Taryba susipažino su dabartine padėtimi ir pirmininkaujančios valstybės narės bei Komisijos pateikta informacija apie tolesnę veiklą, susijusią su ES ir CELAC aukščiausiojo lygio susitikimu (2023 m. liepos 17–18 d., Briuselis) ir apie Europos ir Lotynų Amerikos paramos kovai su tarptautiniu organizuotu nusikalstamumu programą (būsimas projektas „EL PAcCTO 2.0“).

- 17. Pastangos gerinti teisingumo sistemų veiksmingumą ir kokybę** 13684/23
Pasikeitimas nuomonėmis

Taryboje buvo pasikeista nuomonėmis dėl pastangų gerinti teisingumo sistemų veiksmingumą ir kokybę.

⁴ Į šio punkto svarstymą buvo pakviesta ES agentūra Europol.

⁵ Į šio punkto svarstymą buvo pakviestas projekto „EL PAcCTO 2.0“ atstovas.

18. **Išvados dėl skaitmeninio įgalėjimo ir pagrindinių teisių** 13399/23 + COR 1
Patvirtinimas + ADD 1
*Pasikeitimas nuomonėmis*⁶

Taryba patvirtino išvadas dėl skaitmeninio įgalėjimo ir pagrindinių teisių ir dalyvaujant Pagrindinių teisių agentūros direktoriui buvo pasikeista nuomonėmis šiuo klausimu. Bulgarijos, Vengrijos ir Lenkijos pareiškimai išdėstyti priede.

19. **Kiti klausimai**

- a) **ES prisijungimas prie Stambulo konvencijos** 13773/23
Pirmininkaujančios valstybės narės ir Komisijos informacija

Taryba susipažino su pirmininkaujančios valstybės narės ir Komisijos pateikta informacija apie ES prisijungimą prie Stambulo konvencijos.

- b) **ES ir JAV derybos dėl susitarimo dėl e. įrodymų**
Komisijos informacija

Taryba susipažino su Komisijos pateikta informacija apie ES ir JAV derybas dėl susitarimo dėl e. įrodymų.

- c) **ES ir Vakarų Balkanų ministrų forumas teisingumo ir vidaus reikalų klausimais (2023 m. spalio 26–27 d., Skopjė)** 11958/23
Pirmininkaujančios valstybės narės informacija

Taryba susipažino su pirmininkaujančios valstybės narės pateikta informacija apie ES ir Vakarų Balkanų ministrų forumą teisingumo ir vidaus reikalų klausimais, įvykusį 2023 m. spalio 26–27 d. Skopjėje.

- d) **Komunikatas dėl ES kovos su prekyba narkotikais ir organizuotu nusikalstamumu veiksmų gairių** 14114/23
Komisijos informacija

Taryba susipažino su Komisijos pateikta informacija apie jos komunikatą dėl ES kovos su prekyba narkotikais ir organizuotu nusikalstamumu veiksmų gairių.

⁶ Į šio punkto svarstymą buvo pakviestas Pagrindinių teisių agentūros direktorius.

Pareiškimai dėl su teisėkūros procedūra nesusijusių B punktu, išdėstytų dok. 13958/23

**Dėl B punktu
sarašo 18 punkto:**

Išvados dėl skaitmeninio įgalėjimo ir pagrindinių teisių
Patvirtinimas
Pasikeitimas nuomonėmis

BULGARIJOS PAREIŠKIMAS

„Bulgarija teikia didelę svarbą skaitmeninio įgalėjimo siekiant apsaugoti pagrindines teises ir užtikrinti jų vykdymą skaitmeniniame amžiuje klausimui, todėl nori pareikšti pritarianti siūlomam Tarybos išvadų dėl skaitmeninio įgalėjimo siekiant apsaugoti pagrindines teises ir užtikrinti jų vykdymą skaitmeniniame amžiuje projektui.

2018 m. Bulgarijos Konstitucinis Teismas priėmė sprendimą, kuriame teigiama, kad Europos Tarybos konvencijoje dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (toliau – Stambulo konvencija) propaguojamos su sąvoka „gender“ susijusios teisinės koncepcijos, kurios yra nesuderinamos su pagrindiniais Bulgarijos Konstitucijos principais. Todėl, laikydamasi pirmiau nurodyto Konstitucinio Teismo sprendimo Bulgarijos Respublika pareiškia, kad šalis negali pritarti nei Europos Tarybos konvencijos sąvokai „gender“, nei tokia sąvoka grindžiamam požiūriui, nei jokiame kitame dokumentui, kuriame ketinama atskirti lytį, kaip biologinę (moters ir vyro) kategoriją, ir lytį, kaip socialinį konstruktą. Be to, esame tvirtai įsitikinę, kad nagrinėdama pagrindinių teisių klausimą Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos kontekste Taryba turėtų vartoti Chartijos terminiją.“

VENGRIJOS PAREIŠKIMAS

„Vengrija pripažįsta ir propaguoja vyrų ir moterų lygybę pagal Vengrijos pagrindinį įstatymą, Europos Sąjungos pirminę teisę, principus ir vertybes, taip pat pagal iš tarptautinės teisės kylančius įsipareigojimus ir principus. Be to, moterų ir vyrų lygybė Europos Sąjungos sutartyse įtvirtinta kaip viena iš pagrindinių vertybių. Vengrija, laikydamasi šių nuostatų ir nacionalinės teisės aktų, Tarybos išvadų dėl skaitmeninio įgalėjimo ir pagrindinių teisių 5 ir 8 punktuose minimą sąvoką „gender“ aiškina kaip nuorodą į biologinę lytį (angl. *sex*), o sąvoką „gender digital divide“ – kaip nuorodą į „moterų ir vyrų skaitmeninę atskirtį“.

Vengrijos pritarimas tam, kad būtų priimtos Tarybos išvados dėl skaitmeninio įgalėjimo ir pagrindinių teisių, ir pritarimas jose daromoms nuorodoms į įvairias Europos Komisijos ir Europos Tarybos strategijas ir veiksmų planus negali būti aiškinamas kaip bendras visų paskelbtų veiksmų, vartojamų terminų, taip pat tose strategijose ir veiksmų planuose daromų nuorodų patvirtinimas, ypač kai šie veiksmai, terminai ir nuorodos yra tiesioginės Komisijos 2020–2025 m. LGBTIQ asmenų lygybės strategijos ir (arba) 2020–2025 m. lyčių lygybės strategijos konotacijos.“

LENKIJOS PAREIŠKIMAS

„Lenkija pritaria tam, kad būtų priimtose Išvados dėl skaitmeninio įgalėjimo siekiant apsaugoti pagrindines teises ir užtikrinti jų vykdymą skaitmeniniame amžiuje, ir vertina pirmininkaujančios Ispanijos indėlį jas rengiant. Lenkija tikrai pritaria nuomonei, kad pagrindinės teisės yra kertinis bet kurios demokratinės visuomenės akmuo ir kad jų apsauga tiek internete, tiek ne internete yra itin svarbi siekiant užtikrinti pagarbą žmogaus orumui.

Vis dėlto Lenkija, pritardama išvadų krypčiai, abejoja kai kuriomis nuostatomis, kuriomis bandoma nustatyti neapykantos kalbos nusikaltimo apibrėžtį ir kuriose vartojama neaiški sąvoka „gender“.

Reikėtų pažymėti, kad Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje ir 3 straipsnio 3 dalyje, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 10 straipsnyje ir ES pagrindinių teisių chartijos 23 straipsnyje aiškiai nurodoma moterų ir vyrų lygybė ir vartojamas ne angliškasis terminas „gender“, o angliškasis terminas „sex“. Angliškasis terminas „gender“ ES pagrindinėje teisėje nėra apibrėžtas, todėl jis tebėra neaiškus ir valstybėse narėse suprantamas dviprasmiškai. Šis pastebėjimas leidžia daryti tvirtą išvadą, kad neįmanoma pakankamai tiksliai, užtikrinant vienodą aiškinimą, atskirti ar išskirti, kur turėtų būti vartojamas terminas „gender“. Tai reiškia, kad jis gali būti vartojamas siekiant nurodyti tiek biologinę lytį, tiek vadinamąją sociokultūrinę lytį. Dėl šio neaiškumo neįmanoma atmesti aplinkybių, kuriomis būtų galima diskriminuoti tam tikras socialines grupes dėl jų biologinės lyties. Kiekvieno asmens teisė į lygybę prieš įstatymą ir apsaugą nuo diskriminacijos yra visuotinė teisė, pripažįstama tiek tarptautiniu mastu, tiek Lenkijos teisėje. Vis dėlto sąvoka „gender“ turėtų būti aiškinama atsižvelgiant į Lenkijos konstitucinę tvarką ir tradiciją, nes pagal Konstitucijos 33 straipsnį Lenkijos Respublika siekia užtikrinti lygias moterų ir vyrų teises šeimos, politiniame, socialiniame ir ekonominiame gyvenime. Lenkijos Konstitucijoje jokios nuorodos į neapibrėžtą sąvoką „gender“ nėra. Tokiu atveju pagarbos valstybių narių nacionaliniam identitetui principas yra viršesnis už aiškinimą, atitinkantį imperatyvius teisių principus. Todėl Lenkija pasilieka teisę projekto tekste vartojamą anglišką terminą „gender“ aiškinti kaip identišką vienareikšmiui ir Europos Sąjungos teisėje nusistovėjusiam terminui „sex“ (t.y. vyras ir moteris).

Taip pat svarbu pripažinti, kad neapykantos kalba vis dar nėra įtraukta į euronusikaltimų katalogą pagal SESV 83 straipsnio 1 dalį. Sąvokos „neapykantos kalba“ reikšmė kiekvienoje valstybėje narėje yra neaiški ir suprantama skirtingai. Todėl išvadose pasiūlytos nuostatos, kuriose neapykantos kalba apibrėžiama kaip „smurto ir neapykantos kurstymas“, kuris gali lemti „fizinį smurtą, persekiojimą, bauginimą, sudaiktinimą, priekabiavimą, seksualinį priekabiavimą ir diskriminaciją, įskaitant neapykantos nusikaltimus“, gali būti bandymas apeiti Sutarties procedūrą ir jomis iš tiesų siekiama į ES teisinę sistemą įtraukti „neapykantos kalbos“ apibrėžtį ne teisėkūros procedūra priimamuose dokumentuose.

Be to, reikėtų taip pat pabrėžti, kad išvadose pateikta sąvokos „neapykantos kalba“ apibrėžtis negali būti teisiškai privaloma nė vienai valstybei narėi. Be to, jokia teisminė institucija negali ja remtis aiškindama teisę ar pasitelkti ją kaip argumentus. Dviprasmiška sąvoka „neapykantos kalba“, vartojama oficialiuose ES dokumentuose, gali kelti grėsmę saviraiškos laisvei, todėl gali būti pažeistos teisės ir laisvės reikšti savo nuomonę.“

Pareiškimai dėl su teisėkūros procedūra nesusijusių A punktu, išdėstytų dok. 13959/23

**Dėl A punktu
sarašo 5 punkto:**

**Tarybos įgyvendinimo sprendimas, kuriuo pratęsiama laikinoji apsauga
Priėmimas**

ČEKIJOS PAREIŠKIMAS

„Panašiai kaip ir kitos valstybės narės ir visų pirma pirmosios su migrantų antplūdžiu susiduriančios valstybės narės, Čekijos Respublika nuo pat Rusijos invazijos į Ukrainą pradžios teikia beprecedentę pagalbą nuo karo bėgantiems asmenims. 2023 m. spalio 15 d. duomenimis, iš beveik 600 000 (571 511) registruotų laikinosios apsaugos prašytojų Čekijos Respublikoje vis dar yra daugiau kaip 360 000 asmenų, kuriems suteikta laikinoji apsauga (8,7 % esamų registracijų ES), tai sudaro 3 % jos gyventojų. Čekijos Respublika tebėra labiausiai paveikta ES valstybė narė, atsižvelgiant į vienam gyventojui tenkančių laikinosios apsaugos prašytojų skaičių – joje kas mėnesį užregistruojama dar po 8 000 naujų laikinosios apsaugos prašytojų. Čekijos Respublika tinkamai įgyvendina Laikinosios apsaugos direktyvą ir sutiko, kad jos galiojimas būtų pratęstas iki 2025 m. kovo mėn., be kita ko, todėl, kad yra tvirtai įsitikinusi, jog esant šiai padėčiai reikia bendro Europos atsako. Todėl, ir atsižvelgdama į 2023 m. vasario 9 d. ir birželio 30 d. EUCO išvadas, Čekijos Respublika tikisi, kad Komisija teiks tolesnę tinkamą ir lanksčią finansinę paramą, kad padėtų sumažinti susijusių finansinę naštą nacionaliniu lygmeniu (remiantis EBPO duomenimis, vien tik 2022 m. Čekija išleido trečią pagal dydį 1,96 mlrd. EUR sumą susijusioms gyvenimo, švietimo ir sveikatos išlaidoms padengti).“

LENKIJOS PAREIŠKIMAS

„Nuo pat Rusijos invazijos į Ukrainą pradžios ES valstybės narės nuo karo bėgantiems pabėgėliams teikia būtiną pagalbą.

Remiantis 2023 m. spalio 10 d. duomenimis, įkeltais į Laikinosios apsaugos platformą ir perduotais per ES migracinės parengties ir migracijos krizių valdymo mechanizmo tinklą, vertinama, kad esamų registracijų skaičius 27 valstybėse narėse vis dar yra didžiulis, t. y. 4 088 249. Viena iš pagrindinių laikinosios apsaugos gavėjus priimančių šalių yra Lenkija – joje prieglobstį gavo 957 175 asmenys (23 % esamų registracijų ES). EBPO vertinimu, Lenkija vien 2022 m. pabėgėlių iš Ukrainos išlaikymui (įskaitant švietimą, socialines išmokas, medicininę priežiūrą, apgyvendinimą ir kt.) išleido 8,36 mlrd. EUR. Tai didžiausia suma iš visų EBPO valstybių narių.

Lenkija neabejoja, kad Ukraina ir jos piliečiai nusipelno mūsų solidarumo ir todėl neprieštarauja laikinosios apsaugos pratęsimui, tačiau, kaip šalis, kuriai tenka didžiausia našta dėl pabėgėlių iš Ukrainos antplūdžio, raginame Europos Komisiją suteikti tinkamą ir lankstų finansavimą pagal 2023 m. vasario 9 d. Europos Vadovų Tarybos išvadas. Esama parama iš ES biudžeto neatitinka poreikių masto.“